

LANDSDELSORKESTERFORENINGEN
VESTERGÅDE 12 • 1456 KØBENHAVN K
E-MAIL: INFO@SYMPHONY.DK • WWW.SYMPHONY.DK

LANDSDELSORKESTERFORENINGEN

ÅRSBERETNING

2011

FOR PERIODEN APRIL 2010 TIL MARTS 2011

ÅRSMØDE DEN 8. APRIL 2011

INDHOLDSFORTEGNELSE

INDHOLDSFORTEGNELSE.....	2
FORORD.....	3
MUSIKPOLITISK INDSATS.....	5
KL OG OVERENSKOMSTFORHANDLINGER.....	5
ØKONOMI	6
CENTRALE AKTIVITETSOPLYSNINGER	6
KONCERTTURNE PÅ BORNHOLM.....	7
FORNYELSE AF RESULTATAFTALER MED KULTURMINISTERIET	7
NYE RAMMEAFTALER.....	7
KRAV TIL REGNSKABSAFLÆGGELSEN	7
INTERNE FORHOLD	8
MUSIK- OG ORKESTERCHEFER.....	8
ORDFØRENDE MUSIKCHEF.....	8
SAMARBEJDE MED EKSTERNE SAMARBEJDSPARTNERE.....	8
SAMARBEJDE MED DANMARKS RADIO	8
DEN JYSKE OPERA	8
ORKESTERPRAKTIK FOR KONSERVATORIESTUDERENDE	9
AKTUELT	9
NORDISK ORKESTERKONFERENCE I OSLO	9
LANDSDELSORKESTERFORENINGEN PR. 1. JANUAR 2011.....	11
MEDLEMMERNE ER REPRÆSENTERET VED:	11
ARBEJDSUDVALGET BESTÅR AF LANDSDELSORKESTRENE'S MUSIK- OG ORKESTERCHEFER:	11
BILAG 1: CENTRALE AKTIVITETSOPLYSNINGER FOR LANDSDELSORKESTRENE I 2010.....	12
BILAG 2. REGNSKAB.....	13
BILAG 3. BUDGET.....	14

FORORD

Lever de danske symfoniorkestre i dag i et parallelsamfund afskåret fra omverdenen og fra publikum? Denne påstand blev ellers fremsat i et radioprogram i efteråret 2010 i forbindelse med Kunstrådets offentliggørelse af en længe ventet analyse af pengestrømmene i det danske musikliv. Heldigvis modbeviser de danske landsdelsorkestre denne påstand hver dag. Trods økonomiske udfordringer i form af besparelser på de årlige driftstilskud, så opretholder landsdelsorkestrene et højt aktivitetsniveau, som tillige er karakteriseret ved stor mangfoldighed og høj kvalitet. Landsdelsorkestrene er som samlet organisation landets suverænt største producent af symfoniske koncerter, en rolle der er grund til at være glad for og stolt af.

Aalborg Symfoniorkester glæder sig over, at The Lauritz Melchior International Singing Competition 2010 blev en stor succes, som vakte både international og national opmærksomhed. Konkurrencen skal fremover holdes hver 3. år, næste gang i 2013 i Musikkens Hus. Orkestret yder nu og frem til indvielsen af huset et stort arbejde for at synliggøre de kommende koncertaktiviteter. Eksempelvis er ASO medarrangør af landets største operafestival og har skabt idéen til og er tovholder på ”Børnenes vej til Musikken Hus”. Desuden har samarbejdet med de kommende naboer: Aalborg Universitet og Det Jyske Musikkonservatorium høj prioritet.

I sæson 2010/11 tog orkestret afsked med Poul Elming, initiativtager til LMISC og bød i marts 2011 velkommen til både en ny musikchef, Lotte Toftemark, og chefdirigent Rumon Gamba. Lotte Toftemark har tidligere arbejdet som bl.a. pianist og producent.

Aarhus Symfoniorkester kunne i 2010 fejre sit 75 års jubilæum som Danmarks ældste Landsdelsorkester. Begivenheden blev fejret i løbet af hele året startende med jubilæumskoncerten den 14. januar under overværelse af Hendes Majestæt Dronningen, udgivelse af to bøger, gæstespil i København og meget mere. Året sluttede på flotteste vis med indvielsen af det nye koncertsalsorgel bygget af Klais Orgelbau fra Bonn den 2. december. Orglet, som i alt har kostet 9.065.000 kr., er skænket af A.P. Møller og Hustru Chastine Mc-Kinney Møllers Fond til almene Formaal. I 2011 skal orkestret fremsende byrådsindstilling til Aarhus Kommune om udvidelse af orkestret til fuld symfonisk størrelse på 96 musikere, som det er målet at være, når Aarhus forhåbentligt bliver Europæisk Kulturhovedstad i 2017.

I Odense Symfoniorkester er samarbejdet med den nye chefdirigent Alexander Vedernikov for alvor kommet i gang, og både orkester, publikum og anmeldere er begejstret over den energiske russer med det store overblik. Orkestrets nye billetsystem, som er et samarbejde mellem Billetten.dk og Fyens Stiftstidende, og den nye marketingstrategi har fået billetsalget til at stige betydeligt.

I Sjællands Symfoniorkesters bestræbelser på at aktualisere den klassiske musik og gøre sig relevante for et forskelligartet publikum, har orkestret bemærket en øget og mere differentieret publikumstilstrømning. Dette skyldes blandt mange faktorer en bemærkelsesværdig kunstnerisk udvikling af orkestret med indspilningerne af Beethovens symfonier med Lan Shui samt flytningen af abonnementskoncerterne til det gamle Radiohus' koncertsal, Konservatoriets Koncertsal. Hertil en grundlæggende indsats omkring formidlingen og kommunikationen af klassisk musik.

Musiker, komponist og producer fra Safri Duo, Uffe Savery, blev 16. august 2010 ansat som

musikchef. Stillingen blev overtaget efter Søren Bojer Nielsen, der har været musikchef i 10 år. I efteråret 2010 blev Stine Thomas Larsen (cand.comm.) kommunikationsansvarlig og Morten Danvad administrator for orkestret.

Et væsentligt indsatsområde for kultur- og musiklivet i landets sydligste egne - herunder Sønderjyllands Symfoniorkester - har i det seneste år været det stadigt mere intensiverede samarbejde om ”Sønderborg i Region Sønderjyllands-Schleswigs” kandidatur til at blive Europæisk Kulturhovedstad 2017 under mottoet ”Kultur over grænser”. For symfoniorkestrets vedkommende handler det blandt om at bygge videre på og udvikle det mangeårige samarbejde med vort tyske nabo-orkester Schleswig-Holsteinische Sinfonieorchester. En interessant fælles undersøgelseproces er i gang, der afsøger alle muligheder – lige fra enkeltstående projekter til decideret at slå orkestrene sammen til én stor slagkraftig ressource.

Samlet set er landsdelsorkestrenes publikum igennem den seneste 10 års periode steget med 30%, og desuden er interessen fra undervisningssystemerne i pædagogiske projekter større end nogensinde. Trods de daglige økonomiske udfordringer udfylder således orkestrene en vigtig plads i det danske kulturliv, og viljen til at gå nye veje, både indholds- og formidlingsmæssigt, er grundlaget for at fastholde og udvikle denne position.

Finn Schumacker
Ordførende musikchef

MUSIKPOLITISK INDSATS

I januar 2010 besluttede Statens Kunstråds Musikudvalg at iværksætte en analyse af pengestrømmene i dansk musikliv. Årsagen til initiativet var ifølge Musikudvalget et behov for at kunne føre musikpolitiske diskussioner på et faktabaseret grundlag. Endvidere udsendte Statens Kunstråd under Mads Øvlisens ledelse i september en rapport med argumenter for en modernisering af kunststøtten, forfattet af professor Jørn Langsted, og endelig nedsatte kulturminister Per Stig Møller i november et udvalg under ledelse af Lars Liebst, der har til opgave at se på, hvordan kunststøtte-systemet fungerer.

Disse tiltag har nødvendiggjort en mere samlet og koordineret kommunikationsindsats fra landsdelsorkestrene det seneste år. Medens de enkelte orkestre alle har jævnlige kontakter til beslutningstagere lokalt, er der et særligt behov for information til folketingspolitikere, herunder Kulturudvalget samt embedsmænd i centraladministrationen og Kunststyrelsen.

Siden foråret 2010 har en arbejdsgruppe bestående af Jesper Rosenkilde, TR i Odense Symfoniorkester, Rasmus Nørby, TR hos Sjællands Symfoniorkester, samt musikcheferne Palle Kjeldgaard og Finn Schumacker arbejdet med en kommunikationsstrategi samt -plan. Samtidig har LOF deltaget i en overordnet arbejdsgruppe med Komponistforeningen, SNYK, DKDM og basisensemblerne, som med hjælp fra en kommunikationskonsulent har udarbejdet materiale til brug for kronikker og pressemeddelelser.

Strategien for LOF går i første omgang ud på at etablere et større kendskab til orkestrene og deres virksomhed hos folketingspolitikere og centralt placerede embedsmænd og andre relevante meningsdannere. Dette skal ske via en opgraderet hjemmeside samt elektroniske nyhedsbreve. Ressourcerne, både personalemæssigt og økonomisk, er begrænsede, og derfor vil udviklingen skulle ske organisk.

Forud for offentliggørelsen af pengestrømsanalysen udsendte Kunstrådets Musikudvalg en rapport med 10 anbefalinger til styrkelse af den rytmiske musik. Rapporten blev startskuddet til en musikpolitisk debat, hvor argumenter for en omfordeling af den offentlige støtte fra den klassiske til den rytmiske musik blev luftet. Argumenterne blev imødegået af flere aktører i det klassiske musikliv, blandt andet i flere artikler i MUSIKERENs novemberudgave samt i Politiken d. 23. november 2010 (se bilag) med deltagelse af landsdelsorkestrene.

Der er ingen tvivl om, at behovet for synliggørelse af landsdelsorkestrene og deres aktiviteter ikke vil blive mindre de kommende år, og det er et arbejde, som i LOF vil få høj prioritet.

KL OG OVERENSKOMSTFORHANDLINGER

I forlængelse af dialogen med KL om varetagelsen af overenskomstforhandlinger og bistand ved fortolkning af aftaler samt tvisteløsning blev der den 20. maj 2010 indgået en aftale mellem KL og de tre selvejende orkestre i LOF om forhandlingsbistand mm. Aftalen bemyndiger KL til at forestå forhandlinger om fornyelse af overenskomster og aftaler for de tre selvejende orkestre (Aalborg, Sjællands og Sønderjyllands Symfoniorkestre) mod et årligt honorar på i alt kr. 120.000 (som pristalsreguleres). Samtidig frafaldt KL sin tidligere udmelding om at

ville forhandle uden deltagelse af musik- eller orkesterchefer. Formålet med aftalen er, at overenskomster og aftaler for både kommunale og selvejende orkestre forhandles under ét således, at overenskomsterne også i fremtiden har ens indhold.

I efteråret 2010 indledtes arbejdet med overenskomstfornyelsen for 2011 med deltagelse af ordførende musikchef Finn Schumacker og musikchef Palle Kjeldgaard. Forhandlingerne blev afsluttet den 15. og 16. marts 2011, og resultatet blev en toårig overenskomst, som forlænger de tidligere aftaler uden anden ændring, end at pensionen hæves med 0,35% til 13,25 % fra 2012. Dette gælder for både fastansatte og timelønsassistenter samt personalet under TL.

ØKONOMI

FINANSLOV 2011 – DISPOSITIONSBEGRÆNSNINGER 2010

Som følge af finanskrisen og dens negative indvirkning på de offentlige budgetter besluttede finansministeren i sommeren 2010, at alle institutioner med statstilskud skulle underlægges en dispositionsbegrænsning på 1 %. For tilskudsinstitutioner som landsdelsorkestrene blev begrænsningen dog udskudt til tilskuddet for 2011. Det betyder, at alle orkestre oplever en nedgang i tilskuddet fra 2010 til 2011, ikke mindst de to orkestre, som alene er finansieret via Staten, nemlig Sjællands og Sønderjyllands Symfoniorkestre, rammes hårdt.

LOKALE BESPARELSER

Også de kommunale budgetter er mærket af faldende skatteindtægter og stigende udgifter, og alle orkestre med kommunalt tilskud rammes således af besparelser i 2011. For de kommende år er flere besparelser i vente.

Orkestrene tilstræber selvsagt at komme igennem 2011 med budgetter i balance og får en lille håndsrekning, idet lønningerne som følge af overenskomstfornyelserne ikke stiger dette år. Men de økonomiske udfordringer melder sig, når man ser på de kommende år, hvor nye besparelser forventes at komme til.

CENTRALE AKTIVITETSOPLYSNINGER

De offentlige tilskud til landsdelsorkestrene og den samlede finansiering pr. orkester fremgår af de centrale aktivitetsoplysninger på finanslovene og er gengivet i Bilag 1.

KONCERTTURNE PÅ BORNHOLM

Landsdelsorkestrene tager på skift på koncertturné til Bornholm.

I 2010 har Sønderjyllands Symfoniorkester været på besøg på Bornholm. Turnus for de kommende års Bornholms-besøg er som følger:

2011:	Sjællands Symfoniorkester
2012:	Aalborg Symfoniorkester
2013:	Odense Symfoniorkester
2014:	Aarhus Symfoniorkester
2015:	Sønderjyllands Symfoniorkester

FORNYELSE AF RESULTATAFTALER MED KULTURMINISTERIET

NYE RAMMEAFTALER

I 2011 udløber de nuværende resultataftaler med Kulturministeriet, og der skal i løbet af året forhandles nye såkaldte rammeaftaler på plads for perioden 2012-2015. Kunststyrelsen præsenterede i februar tidsplan og spilleregler for de kommende forhandlinger, og de færdige rammeaftaler forventes ifølge tidsplanen at være klar til underskrift senest i december 2011. Dermed imødekommer Kunststyrelsen LOF's kritik af det meget lange forhandlingsforløb ved indgåelse af de nuværende aftaler. I modsætning til de nuværende aftaler vil Statens Kunstråds Musikudvalg følge forhandlingsforløbet, både indledningsvis og under udarbejdelsen af aftalerne.

KRAV TIL REGNSKABSAFLÆGGELSEN

I december 2010 vedtog Folketinget "Lov om økonomiske og administrative forhold for modtagere af driftstilskud fra Kulturministeriet". Loven samler en lang række separate forskrifter for mange typer af tilskudsmodtagende institutioner på ét sted. LOF fik i juni 2010 mulighed for at kommentere udkastene til hhv. lov og bekendtgørelse. Orkestrene lever allerede op til forskrifterne, og de giver ikke umiddelbart anledning til ændring af sagsgange og rutiner. Der er dog en enkelt undtagelse nemlig, at modtagere af tilskud på mere end 10 mio. kr. skal indsende et aktivitetsopdelt regnskab.

LOF har i årenes løb haft adskillige kontakter til Kunststyrelsen om dette krav, og det er fortsat LOF's opfattelse, at de regnskabsprincipper, som orkestrene og deres ledelser i dag arbejder ud fra, giver tilstrækkeligt grundlag for et dækkende og retvisende billede af orkestrenes virksomhed og deres økonomiske situation, og at orkestrene derfor allerede i dag lever op til bekendtgørelsens krav.

INTERNE FORHOLD

MUSIK- OG ORKESTERCHEFER

Sjællands Symfoniorkester	Musikchef Uffe Savery
Aarhus Symfoniorkester	Musikchef Palle Kjeldgaard
Sønderjyllands Symfoniorkester	Orkesterchef Claus Skjold Larsen
Odense Symfoniorkester	Musikchef Finn Schumacker
Aalborg Symfoniorkester	Musikchef Lotte Toftemark

ORDFØRENDE MUSIKCHEF

Ordførende musikchef for perioden 2011-2012 er Finn Schumacker.

SAMARBEJDE MED EKSTERNE SAMARBEJDSPARTNERE

SAMARBEJDE MED DANMARKS RADIO

Med indgåelse af et nyt medieforlig og derpå følgende public-service aftale mellem Folketingets partier og DR står det klart, at P2 nedlægges fra 1. november 2011. Den klassiske musik skal herefter dele sendeplads med de programmer, der tidligere har været sendt på P1. Derudover får den klassiske musik sin egen DAB-kanal, der vil sende 24 timer i døgnet.

I forlængelse heraf opsagde DR samarbejdsaftalen med LOF til udløb med udgangen af 2010. For perioden fra januar til oktober 2011 er aftalen forlænget med et uforandret antal transmissioner, men med et forholdsmæssigt reduceret rettighedshonorar.

I lighed med det øvrige klassiske musikliv er LOF bekymret over udsigten til samlet set at miste lyttere, da andelen af lyttere på DAB-kanalerne er væsentlig mindre end på FM-båndet.

DEN JYSKE OPERA

Den Jyske Opera turnerede i 2010/11 med Puccinis *Manon Lescaut* og Rossinis *Barberen fra Sevilla*. Som det har været tilfældet de senere år var sangerniveauet virkelig fint, og begge opsætninger var fuldgode som turnéforestillinger.

Desuden medvirkede Aarhus Symfoniorkester ved operaens stationære forestilling i Musikhuset Århus; den danske førsteopførelse af Korngolds *Die tote Stadt*.

I marts 2011 blev en ny samarbejdsaftale mellem LOF og DJO underskrevet. Formålet med den ny aftale har primært været at bringe aftalens ordlyd i overensstemmelse med den samarbejdspraksis, som i løbet af de seneste år har udviklet sig mellem DJO og orkestrene.

ORKESTERPRAKTIK FOR KONSERVATORIESTUDERENDE

Der har i 2010 været gennemført orkesterpraktik for studerende i to af orkestrene.

I Aarhus Symfoniorkester blev tilmeldt fem instrumenter prøvespillet – violin, bratsch, fløjte, horn og trompet; der blev fundet to kvalificerede studerende (fløjte og trompet), men praktikkerne forventes afholdt i 2011.

Aalborg Symfoniorkester havde fire tilmeldte deltagere til prøvespillet om orkesterpraktik. Ud af disse blev der valgt en slagtøjsspiller.

I Sønderjyllands Symfoniorkester har man haft tre konservatoriestuderende på hhv. klarinet, fløjte og tenorbasun i orkesterpraktik i 2010.

I Odense Symfoniorkester såvel som i Sjællands Symfoniorkester har der ikke været gennemført orkesterpraktik i 2010.

AKTUELT

SYDBANKS MUSIKPRIS

I sæson 08/09 uddeltes **Sydbanks Musikpris** for første gang. Prisen er indstiftet af Sydbank og tildeles årligt fem regionale vindere, én fra hvert landsdelsorkester. Blandt disse 5 regionale prismodtagere vælges én modtager af den nationale pris.

Den nationale prismodtager i sæson 09/10 blev Mette Nielsen, soloharpenist i Aalborg Symfoniorkester, som modtog hædersprisen på kr. 100.000,- ved Sankt Hans koncerten på Alsion i Sønderborg den 23. juni 2010.

I sæson 10/11 uddeltes Sydbanks Musikpris for 3. gang. Modtagerne af de regionale priser (på hver 50.000 kr.) var:

- Mette Jørgensen, violinist i Sønderjyllands Symfoniorkester (tildelt 25/11 2010)
- Karen Lassen, solofagottist i Sjællands Symfoniorkester (tildelt 8/10 2010)
- Lena Kildahl, solofløjtenist i Aarhus Symfoniorkester (tildelt 23/9 2010)
- Erik Nielsen, 2. hornist i Aalborg Symfoniorkester (tildelt 9/12 2010)
- René Højlund Ramussen, 2. klarinettist i Odense Symfoniorkester (tildelt 3/12 2010)

Den store nationale pris på 100.000 kr., der tildeles én af disse fem regionale prisvindere, uddeles under Skt. Hans koncerten på Alsion i Sønderborg den 23. juni 2011.

NORDISK ORKESTERKONFERENCE I OSLO

Årets Nordiske Orkesterkonference fandt sted i Oslo i dagene 1. – 3. oktober 2009.

Oslo Filharmonikerne var vært for en velarrangeret konference, som blandt andet bød på koncert i Oslo Filharmonien og besøg på Den Norske Opera.

Konferencens tema var ”Legitimitet” og kredsede om vigtige aktuelle emner for alle orkestre, for eksempel institutionernes rolle i det moderne samfund, metoder til tiltrækning af nyt publikum, herunder repertoirepolitikken samt konsekvenserne af orkestrenes nuværende le-

delsesstruktur.

Næste Nordiske Konference finder sted i Island i uge 39 2011. De danske repræsentanter i den nordiske arbejdsgruppe er Palle Kjeldgaard, Aarhus Symfoniorkester og Gordon Alsing, DR SymfoniOrkestret.

LANDSDELSORKESTERFORENINGEN PR. 1. JANUAR 2011

MEDLEMMERNE ER REPRÆSENTERET VED:*FORMAND:***Sjællands Symfoniorkester**
Ole Hentzen, bestyrelsesformand*NÆSTFORMAND:***Sønderjyllands Symfoniorkester**
Anna Margrethe Ikast, bestyrelsesformand**Odense Symfoniorkester**Jan Boye
Rådmand for by- og kulturforvaltningen, Odense Kommune**Aarhus Symfoniorkester**Marc Perera Christensen
Rådmand for Magistratsafdelingen for Kultur og Borgerservice, Århus Kommune**Aalborg Symfoniorkester**

Nils Bell, bestyrelsesformand

**ARBEJDSUDVALGET BESTÅR AF LANDSDELSORKESTRENE
MUSIK- OG ORKESTERCHEFER:**

Musikchef Palle Kjeldgaard, Aarhus Symfoniorkester

Musikchef Lotte Toftemark, Aalborg Symfoniorkester

Musikchef Uffe Savery, Sjællands Symfoniorkester

Musikchef Finn Schumacker, Odense Symfoniorkester

Orkesterchef Claus Skjold Larsen, Sønderjyllands Symfoniorkester

BILAG 1: CENTRALE AKTIVITETSOPLYSNINGER FOR LANDSDELSORKESTRENE I 2010

		Ålborg Symf.		Aarhus Symf.		Sønderjyllands		Odense Symf.		Sjællands Symf.	
		Antal	Publikum	Antal	Publikum	Antal	Publikum	Antal	Publikum	Antal	Publikum
Symfonikonserter (abo.) 1)		31	19.813	55	43.654	43	20.102	46	33.690	28	25.943
Symfonikonserter (andre) 2)		6	2.106	8	1.970	8	3.581	14	8.632	18	5.291
Børnekonserter - orkesterkonserter		24	10.650	11	8.476	16	9.980	17	8.301	6	6.357
Børnekonserter - ensembler		88	8.900	75	4.696	64	8.000	9	4.320	220	5.280
Opera, ballet		12	9.400	16	13.507	11	8.800	8	4.825	27	23.462
Kammerkonserter		5	919	10	811	9	2.992	18	2.455	4	750
Udendørskonserter		3	9.000	1	6.000	1	2.000	2	16.500	0	0
Konserter på turné i udlandet		0	0	0	0	0	0	0	0	5	2000
Indspilninger - antal cd'er indspillet		1		2		3		4		1	
ad 1	De "store" koncerter som normalt sælges i abonnement eller via et andet ordinært billetsalg										
ad 2	Gratis koncerter, kirkekonserter, indenlandske turnékonserter, filmledsagelser, velgørenhedskonserter, mødeåbninger og lign.										